

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

71. ÅRGANG

7. FEBRUAR 1959

A V I N N H O L D E T :

ENHETENS ALVOR. FORAN DET 21. ALMINNELIGE KIRKE-
MØTE - DET ØKUMENISKE ARBEIDE - BLIKK PÅ TIDEN
- RADIOSPØRSMÅL OG SVAR - BYGGEORDENEN - DOMI-
NIKANERNE BYGGER KLOSTER I OSLO - ÅRETS FASTE-
MANDAT - NOTISER - RIKHOLDIG UTENLANDSNYTT

NR
3

NESTE NUMMER UTKOMMER 21. FEBRUAR 1959.

Fastelavnsfest

til inntekt for feriehjemmet
«PERSBRÅTEN»

i foreningslokalet, Akersveien 5, Oslo.

Lørdag 7. februar kl. 17.00: BARNEAFTEN.

Søndag 8. februar kl. 18.30: FOR VOKSNE.

LODDSALG fra kl. 10.30. - Kafé.

Ta venner og bekjente med.

Mariakongregasjonen.

THERESE AF LISIEUX

EN SJÆLS HISTORIE, efter hendes eget manuskript, dansk utgave, foreligger nå også i bare et bind med notatene trykt på et separat ark.

Pris ib. kr. 30.20, hf. kr. 22.90.

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL

Akersv. 5, Oslo
Tlf. 42 37 43

R.I.P.

Min kjære mor, svigermor og bestemor,
Iru Marie Berg

hensov på Økern pleiehjem 20/1 1959, styrket med Kirkens hellige nådemidler. Be for henne.

Marguerite-Marie og Ivar Ruyter og barnebarna, Ensjøvn. 1, Oslo.

FRYINGSOLJE
brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Josephs Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	} Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Franciskus Kirke	
St. Franciskus Hosp.	} Bergen
St. Pauls Kirke	
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	
St. Franciskusøstrenes Moderhus	} Hammerfest
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	
St. Elisabeth Inst.	} Hønefoss
St. Mikæls Kirke	
St. Mikæls Prestegård	
St. Theresia kirke	} Lillestrøm
St. Franciskus Hosp.	
St. Magnus Kirke	
St. Magnus presteg.	} Tromsø
St. Elisabeth Hosp.	
Vår Frue Kirke	
Bispegården	} Trondheim
St. Olavs Kirke,	
Bispegården	

Ved bestilling av olje:
Oslo 683466 - Service: 565690

FRANCISKUS-SENTRUM, BERGEN

V. Torvgt. 9 III
Tlf. 14 339

Katolsk opplysnings- og lesesentrum.

Åpent alle hverdager kl. 9.30—13, 17—21.
Lørdag kl. 9.30—13.

ST. FRANCISKUS III ORDEN

har møte fredag 13. februar kl. 19 i St. Halvards kirke, Oslo.

OSLO KATOLSK MENIGHETSPLEIE

Kontortid hver onsdag kl. 11—13.
Akersv. 5, Oslo.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO,

Urlegt. 29 II, tlf. 68 08 68, kontortid kl. 12-13 alle hverdager unntatt lørdag. Sosialkuratoren treffes etter avtale.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 8. FEBRUAR, Sønd. Quinquagesima: Ep. I. Kor. 13, 1—13. Ev. Luk. 18, 31—43. Mandag: Kyrill, bisk., bekj., kirkelærer. Tirsdag: Skolastika, jomfru. Onsdag: Askeonsdag. Torsdag: Serviterordenens syv stifttere, bekj. Fredag og lørdag: Ferialdager.

SØNDAG 15. FEBRUAR, 1. s. i Fasten: Ep. II. Kor. 6, 1—10. Ev. Matt. 4, 1—11. Mandag og tirsdag: Ferialdager. Onsdag: Imbredag. Torsdag: Ferialdag. Fredag og lørdag: Imbredager.

SØNDAG 22. FEBRUAR, 2. s. i Fasten: Ep. I. Tess. 4, 1—7. Ev. Matt. 17, 1—9.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSK KIRKER OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSK BISPEDØMME:	Stille messe	Høy-messe
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30	11.00 9.45 m. eng. pr.
St. Hallvards kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.30 19.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 442324	8.15 9.30	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 377868	—	9.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30
Vår Frue kirke, Helleveien	—	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 832019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.00	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 51650	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikæls kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.30
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvards kapell, tlf. 849028 (Drammen)	—	—
TØNSBERG: St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1, tlf. 12238	8.00	10.45
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20220	6.00	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteim kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestgrd. tlf. 3604	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikæls kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 8 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

ENHETENS ALVOR

Foran det 21. alminnelige kirkemøte

Søndag 25. januar — slutt dagen for den årlige universelle bønneuke for kristenhetens gjenforening — vil sikkert bli registrert som et kirkehistorisk vendepunkt. I den ærverdige St. Paulskirke utenfor Romas gamle bymurer sto pave Johannes XXIII og holdt en tale der han innledningsvis dvelte ved apostlene Peter og Pauls visjon om den ene kristenhet innenfor den ene Kristi Kirke. Talen munnet imidlertid ut i en dirrende sorg over kirkesplittelsens historiske kjensgjerning og den dypeste bekymring for millionene av kristne som lever trykket, truet og knuget av stigende åndelig isolasjon, både samfunnsvis og enkeltvis. Pavens lange tale gjorde et mektig inntrykk.

Ingen hadde vel likevel regnet med at den bare var opptakten til det historiske som skulle skje bak St. Paul-klosterets murer umiddelbart etter den gripende gudstjenesten i selve basilikaen. Der holdt Paven på ny en tale, rettet til de kardinaler som hadde overvært gudstjenesten. Teksten er ikke offentliggjort, det heter bare at Paven dvelte ved noen av de viktigste sider i Kirkens gjerning og oppgave i vår tid, punkter han særlig hadde festet seg ved i disse første tre måneder av sitt pontifikat, og som kalte på hans ansvar som biskop av Rom og øverste hyrde for den universelle kirke.

Som biskop av Rom fremhevet Paven den store utvikling som byen hadde gjennomgått i de siste årtier og de dermed voksende problemer m. h. t. den åndelige bistand til befolkningen. Han aktet derfor å la holde en synode for bispedømmet Rom, der disse problemer vil bli tatt opp i hele sin bredde.

Som den universelle kirkes overhode proklamerte Paven så et økumenisk konsil — alminnelig kirkemøte — for hele verdenskirken. Dets mål skal ikke bare være å tjene til oppbyggelse for kristenfolket i alminnelighet, sa han, men dessuten være en innbydelse til de kristne samfunn som står utenfor Den katolske kirke til i fellesskap med Rom å finne frem til grunnlag for en gjenforening.

For det tredje meddelte Paven at en ajourføring av den kirkelige lovbok er forestående, og at en egen lovbok for den orientalske kirke med det første vil bli promulgert. Arbeidet med denne siste har pågått i en årrekke, påbegynt i 1935 under pave Pius XI.

KIRKEMØTENES SAMMENSETNING

Det er imidlertid kunngjøringen om det økumeniske konsil som ble det altoverskyggende punkt i Pavens erklæringer. Vi skal derfor her se nærmere på hva den innebærer.

Betegnelsen økumenisk (fra det greske oikoumenikós) vil si alminnelig, alt som vedrører Kirken. Et økumenisk konsil eller alminnelig kirkemøte er da å forstå som en juridisk institusjon av høyeste autoritet i Kirkens liv. På dem har dogmatiske spørsmål fått bindende svar og definisjoner, og i konsillovene det kirkelige liv fått sine normer.

Av de 20 alminnelige kirkemøter som er blitt anerkjent av Kirken som sådanne, fant de 8 første sted innenfor det østromerske rikes grenser og ble på pavens vegne kalt sammen av keiserne. Dette ble endret i Middelalderen etter krav fra Pave Gregor VII. Fra nå av var det pavene som også formelt kalte konsilene sammen, og de ble også til å begynne med holdt i deres residens, Lateranet i Rom.

Det som denne gang særlig interesserer er ikke det historiske tilbakeblikk på hva de alminnelige kirkemøter har avgjort eller ikke formådd å avgjøre gjennom vekslende tider. Det som i dag opptar de fleste er: h v e m vil bli innbudt til å ta del i det bebudede kirkemøte? Den pressenotis som er sendt ut taler om ortodokse, muligens også anglikanske og protestantiske kirkesamfunn. Den kirkerettslige bestemmelse går ut på at med *besluttende stemme* kan bare delta kardinaler, patriarker, primaser, metropolitler og biskoper, abbeder og prelater som er overhyrder for et bestemt område, og videre primaser, forstandere for klostersonsamfunn og ordensgeneraler i uavhengige (exempte) prestekongregasjoner. Med *rådgivende stemme* kan teologer og kirkerettslærde (også legmenn) knyttes til kirkemøtet for å bistå konsilfedrene med sine sakkyndige godkjenninger og medvirke ved forhandlingene. Her er altså intet nevnt om skismatiske biskoper eller teologer eller andre av samme kategori som læremessig avviker fra Roma. Til tridentinerkonsilet (1545—63) var således de protestantiske riksstender, ikke deres teologer, blitt innbudt. Den politiske konstellasjon hindret deres deltagelse i den første konsilperioden. I 1552 ankom prokuratorer for protestantiske fyrster og riksstender. Men de kom ikke til en samtale — konsiliet var i mellomtiden blitt et rent indrekatolsk anliggende — men bare for å gi uttrykk for dissenterende meninger.

TRIDENTINUM

Nå skal en imidlertid merke seg at et økumenisk møte hadde utviklet seg til å bli betraktet som en representasjon av hele Kirken og dermed med hele fyllden av kirkelig autoritet. Det er da forståelig at etter utbruddet av det vestlige skisma påhvilede bileggelsen av dette et *konsil*. Konsiliet måtte «demokratiseres» i den forstand at foruten biskopene og abbedene også representanter for øvrige kirkelige enheter, som f. eks. domkapitlene og universitetene, ble gitt adgang, mens konsilet selv betraktet seg som et kontrollorgan som skulle tre sammen med visse bestemte mellomrom. Da Tridentinerkonsilet etter megen utsettelse trådte sammen (1545) etter at trosspaltningen var et faktum, fjernet det seg fra disse oppfatninger, idet det, som de gamle konsiler bare åpnet adgang for biskoper og ordensgeneraler som stem-

meberettigede medlemmer og i motsetning til de protestantiske krav underordnet seg Pavens lederskap. Ved at det tok avgjørelser i troskontroversene og ved reformdekreter la grunnlaget for en kirkelig fornyelse, ble det for de tre følgende århundrer rettesnor for det kirkelige liv, mens det ikke mer maktet den tredje oppgave som var stillet konsilet: å gjenopprette freden og enheten i den kristne verden.

Det var konfrontasjonen med den moderne materialisme og liberalisme som bestemte pave Pius IX til å innkalle det siste og 20. alminnelige kirkemøte, berammet i Vatikanet 1869. Det samlet ca. 750 biskoper fra alle deler av verden for å definere dogmet om pavens primat og ufeilbarhet (når Paven *ex cathedra* uttaler seg om spørsmål vedrørende tros- og sedelæren). På grunn av utbruddet av den tysk-franske krig ble det vatikanske konsil ikke avsluttet men utsatt (1870). Andre oppgaver som var stillet det, fremforalt moderniseringen av sjelesorgen, var nemlig ikke blitt løst.

VATIKAN-KONSILET

Foran Vatikan-konsilet (1869—70) dreiet overveielser seg mest om innbydelsen av ikke-katolske biskoper som var gyldig vigslet. Det mente de greske skismatiske biskoper seg å være, likeledes de jansenistiske og anglikanske. Kirkemøtets sentralkommisjon stilte den gang den betingelse at orientalerne skulle vende tilbake til Romerkirken og dermed ta full del i møtet. Dette skulle således ikke være noe gjenforenings-konsil som i Firenze (1438—45), der de ortodokse deltok som ortodokse, men skulle ha de adskiltes tilbakevenden til følge. Likedan tenkte man med hensyn til anglikanerne, der den vanskelighet kom til at deres biskoper ikke kunne betraktes som gyldig viet. M. h. t. protestantene ble det gjort gjeldende at de mer heldte til rasjonalismen enn til Luthers og Calvins lære. Dersom de kom, måtte man drøfte spørsmålet om den overnaturlige verden og ikke som ved Tridentiner-konsilet spørsmålet om sakrament og nåde. Dog ville det bli gitt representantene for disse religionssamfunn adgang til å komme til Rom og i full frihet legge frem sine egne meninger og i kristen enhetsånd forhandle om de avvikende punkter som konsilet hadde utpekt. I denne forbindelse stillet Pius IX to forskjellige skriv til orientalerne og anglikanerne. Den greske patriark av Konstantinopel avviste bryskt innbydelsen. Orientalerne følte seg nemlig støtt over Pius IX's enzyklika av 1848, der de mente at Paven hadde oppstilt seg som herre over alle; han måtte nå, mente de, henvende seg til dem som bror til brødre om kirkemøtets oppgave. På lignende måte argumenterte de andre patriarker og deres underordnede biskoper, ennskjønt mange av dem var gunstig innstillet overfor kirkemøtet.

Slik sto det i 1870. —

Det sto da i det følgende frem den oppfatning at etter Vatikan-konsilet var alminnelige kirkemøter faktisk blitt overflødig, da jo Paven allerede var blitt stillet over både kirkemøtet og de positive canones i kirkeretten. Dette er imidlertid blitt gjendrevet i og med at kirkens lovbok Codex Iuris Canonici i canones 222—229 har ordnet kirkemøtets rettslige status og fremhevet uttrykkelig at det alminnelige kirkemøte — dvs. de med Paven forrente biskoper — innehar den høyeste makt over hele Kirken (can 228). Men canon 227 sier riktignok at kirkemøtet får bindende

makt først når det er blitt stadfestet av Paven og på hans ordre promulgert.

OG DENNE GANG...?

Hvordan Paven denne gang vil gå frem kan det foreliget til orientalerne er kjent, og den nåværende patriark av Konstantinopel har svart på Pavens julebudskap, der gjenforeningsønsket med Østkirken ble særlig berørt, med stor sympati. Når det er slik at de alminnelige kirkemøter betegner de store vendepunkter i kirkehistorien, ligger det nær at pave Johannes XXIII ansikt til ansikt med de store farer som truer Kirken utenfra og innenfra med kommunismen og en villedet anteuropisme truer i Afrika og Asia, griper tilbake til det botemiddel som et kirkemøte i videste forstand kan by på og søker dets råd og autoritet. Det rår vel ingen tvil om at Johannes XXIII vil finne den riktige form og tone for innbydelsen, slik at den i første rekke vil vinne gehør hos Østkirkens representanter. Forøvrig er stillingen i verden den at de kristne må finne hverandre igjen. Det vet vel ingen bedre enn de orientalske kristne. Og er ikke stillingen for de anglikanske og protestantiske kristne en annen enn den var for hundre år siden? I dag kan vi atter tale åpent med hverandre om de sentrale kristne troshemmeligheter, og en ny atmosfære er skapt gjennom den økumeniske bevegelse i dagens verdensprotestantisme som skulle muliggjøre en fruktbart *samtale* om en gjenforening. Dertil kommer at Paven sammen med kunngjøringen om et kirkemøte også bebudet en reform av kirkeretten.

I en kommentar til de her nevnte begivenheter refererer benediktinerpateren dr. Thomas Sartory (Niederaltaich) et avsnitt fra et brev som den engelske konvertitt og senere kardinal John Henry Newman skrev i 1871: «La oss ha litt tro (på Kirken). Pius IX er ikke den siste i paverekken. Det fjerde konsil modifiserte det tredje, det femte det fjerde. Den siste definisjon (om Pavens ufeilbarhet i lærespørsmål) trenger ikke så meget til en omgjøring som en supplerings . . . La oss ha tro, og en ny pave og et nytt kirkemøte vil atter kunne bringe skipet i rett leie.» Og pateren føyer til: «Med pave Johannes XXIII synes en ny stor tid å være runnen for Kirken, forberedt av Pius XII. Vi alle er i denne stund kallet til bønn og kjærlighet for våre adskilte brødre.»

Tidspunktet for kirkemøtet er fra visse hold antydnet å bli 1961. Og så megen tid kan trenges for de utstrakte studier som må gå forut både for den Kirke som innbyr og for de samfunn som skal ta stilling til innbydelsen. Det blir tydeligvis det største i sitt slags som noensinne er blitt avholdt i Kirkens snart 2000 årige historie. Og reaksjonen fra autoritativt hold er like positiv og gledesfylt både innenfor Den katolske kirke som hos dem som står på egen grunn utenfor den. Pave Johannes XXIII's djerne initiativ møtes med uttrykk som «sensasjonelt», «en milepel i kristenhetens historie», «det mest gledefulle som kunne komme». Vi får vår del vil summere den alminnelige innstilling som «overordentlig forvetningsfull», og føye til: Tilliten og kjærligheten til pave Johannes XXIII's person som den overalt kommer til uttrykk, øker forventningene. Han viser seg som en handlingens mann som med fin hånd skjærer gjennom pansrene, det ene etter det andre.

I. H. K.

Det økumeniske arbeide

NOEN KATOLSKE SYNSPUNKTER

Av M. J. Congar, O.P.

VOKSENDE ØKUMENISK KLIMA

Selve den kjensgjerning at der gis en økumenisk bevegelse i vår tid er en av de store gleder i den ellers så triste nyhetsverden. Alt nå kan man si at den vil bli stående i historien som et av det 20. århundres karakteristiske trekk. I stedet for å trette og slite hverandre i stykker, har de kristne — så sørgelig splittet — begynt å oppsøke hverandre for å bli kjent og slutte vennskaper.

Og der er resultater. Kirkesamfunn i den protestantiske verden — de også forskjellige, men med diverse felles trekk — har vedtatt å gå sammen i en felles organisme. Fra et katolsk synspunkt og i ordets konfesjonelle mening, kan disse sammenslutninger bare synes å være variasjoner av skismatemaet — ikke virkelig fremskritt i retning av en autentisk enhet. Men tar man de konkrete omstendigheter i betraktning og ser enhetens sak i dens forskjellige etapper hen imot et helhetsmål, er resultatene opplagt positive og heldige.

Imidlertid kan man også ut fra katolsk dogmatisk synspunkt konstatere vesentlige tilnærmelser. Der rår et økumenisk klima både i menneskenes indre og ute i samfunnene. Erfaringsmessig viser det seg at når man vender seg til sine egne kilder — hvorav i alle fall én, Den hellige skrift, vesentlig er felles for alle kristne, selv om de ikke leser den på samme måte — så finner man her sannheter som man mer og mindre hadde glemt. Og dette kan ha skapt avgrunner mellom forskjellige kristne samfunn og mellom disse samfunn og Den katolske kirke. Pater Maurice Villain sier i sin bok «Introduction à l' Oècuménisme» (forlaget Casterman, 1958): I den økumeniske bevegelses åndelige klima gjør protestantiske tenkere avgjørende gjenerobringer i retning av hva man kunne kalle erkjennelsen av den bibelske karakter ved en

Dette brød var spredt ut over markene og denne vinen i vinstokkene på bakkeskråningene; fro blåste ut over dalene og slettene, men vi har samlet det sammen og nå er det bare et eneste brød og en eneste vin.

Vi ber deg, Herre, å samle oss på samme måte i din Kirke! At det må bli en eneste kristenhet av alle mennesker fra alle land, alle klasser, alle folkeslag — et samfunn av kristne fra alle byer, landsbyer, yrker og familier.

Fyll oss med hellighet. Gjør at vi lever forenet i din kjærlighet.

Du i evighetens uendelighet Fader, Sønn og Helligånd, som er eneste Gud i en ufattelig Treenighet:

Vi ber deg, Herre, på samme måte å samle dine barn av alle folkeslag, fra alle land og alle familier, i din Kirke, én og universell.

Gjør at vi lever forenet i din kjærlighet! — Amen.

Bønn fra Didaché (ca. år 80—100). Brukes i dag i den orientalske messeliturgi.

Denne artikkel (her forkortet) er skrevet for Pave Johannes XXIII kunngjorde sin beslutning om å innkalle til kirkemøte, og er hentet fra «Informations catholiques internationales», Paris.

god del «katolske» realiteter som f.eks. kirke, sakramenter, liturgi, tradisjon . . . Ting som har vært tilsynelatende umulige viser seg ikke å være det og blir til virkelighet i dette åndelig økumeniske klima. — Hos oss selv har de bibelske og liturgiske hjelpekilder muliggjort mange konvergerende gjenerhvervelser i vår katolske arvs dypeste og mest autentiske lag. I den samme boken av pater Villain vitner to protestantiske prester om det på en så høysinnet og loyal måte at det i seg selv er et vakkert eksempel på økumenisk ånd.

Kan man da svare positivt på spørsmålet om det foreligger resultater? Vi for vår del vil heller si at gjenforeningens arbeide og problem ligger på et plan for seg, dog ikke slik å forstå at de er fremmede for ønsket om effektivitet. Men de bestemmes av andre ting enn strevet for å oppnå *øyeblikkelige* resultater, selv når det gjelder gjenopprettelsen av enheten.

En personlig konversjon fremmer jo for sin del denne gjenopprettelse. Likevel rører den ikke ved helhetsproblemet slik det står der som følge av skismaet. Og det er på det plan det økumeniske arbeide må plaseres. Dets egenart i forbindelse med misjonsarbeide, som går ut på individuelle konversjoner, består nettopp i å erkjenne at de store skismaer tross alt representerer åndelige verdener som vi må nærme oss med respekt og forståelse, og videre påta oss tålmodig den anstrengelse som kreves for å trengte inn i spørsmålene. Og det kan være en verden like omfattende og dyptgående som den menneskelige samvittighet.

DE «ÅNDELIGE VERDENER»

Oppdelingen i «åndelige verdener» gjelder ikke bare de store kristne skismaer, men er karakteristisk for den moderne verden slik den historisk har fulgt etter Middelalderen. Middelalderen har også kjent heretikere, individuelle dissenter; men det fantes bare én åndelig verden for menneskene i de kristne land. Med «åndelig verden» forstår vi en samling av verdier som kan engasjere menneskenes samvittighet, skape et ansvarsbevisst forhold menneskene imellom og gi livet en mening.

I våre dager er det flere store bevegelser som konkurrerer med Kirken om å stå som åndelige verdener for menneskene: den verdslige verden på dens forskjellige stader av erobringer og idealer, den vitenskapelige humanisme, arbeidernes kamp; og andre igjen: hinduisme, muhammedanisme, osv. — uten her å uttale en fordom overfor ikke-kristne religiøse bevegelser.

I sitt første møte med disse kjensgjerninger reagerte katolikkene ganske enkelt med opposisjon. Siden har de lært — og i dag vet de — at verdener som de her nevnte representerer dyptgående og innviklede verdier, og at det ikke har noen virkelig hensikt å forhaste seg. Det er nødvendig først å forstå og respektere hele omfanget av de spørsmålene som stilles oss av «de andre». Det trenges megen

BLIKK på TIDEN

FILM OG POLITIKK

■ Filmen er mer enn kunst og underholdning. Den er også politikk — og business! Det fikk en et levende inntrykk av ved å lese avisreferatene fra den debatten som nylig (17. januar) fant sted i Oslo Bystyre etter en interpellasjon om voldsfilmene og kommunens ansvar for dem. Rekkene sluttet seg forbausende fast til omkring en kinodirektør som behendig unngikk å svare på det interpellasjonen gjaldt — her var endog et beroligende brev fra kriminalsjefen. Og Oslos ordfører, Rolf *Stranger*, begrunnet både skriftlig («Morgenbladet» 21. januar) og muntlig sin tro på den kommunale kinodrift.

Alt dette rører bare ikke ved sakens kjerne. Poenget i den voksende irritasjon over kommunens filmpolitikk er nemlig følgende: Kommunal kinodrift er bare akseptabelt dersom den innebærer en garanti for at kinoene drives først og fremst ut fra kulturelle og sosiale hensyn, og bare sekundært ut fra profitt hensyn. Her svikter norsk kinodrift i en skandaløs grad. Kulturelt, forsåvidt som filmer av høy kunstnerisk verdi går oss forbi eller forsinkes og forskyves av kommersielt juggel, og forsåvidt som at et filmmuseum fremdeles bare er en ønskedrøm, og reprisene velges uten kunstnerisk skjønn og målsetting. Sosialt og moralsk forsåvidt som de kommunale kino-myndigheter har rendyrket og fremdeles appellerer til et ungdommelig publikum for nedbrytende filmer, forestillinger av en art som vi ikke trenger kriminalsjefens formodninger for å innse den langsiktige virkningen av.

I en bekymret artikkel (Verdens Gang» 17. januar) klager Sigurd Evensmo over at vi har 30 filmutleiebyråer, hvilket kompliserer bildet. Til det er å svare at vi hva Oslo angår, har 1 — en — utvelgende instans, kinodirektøren, hvilket forenkler bildet i høy grad, og gjør ansvarsforholdet så soleklart at den noe tafatte bystyredebatten forbauser. Evensmo skriver blant annet:

ydmykhet, tålmodighet, stor respekt, og en loyal samtaleform i arbeidet med å finne frem til tilnærmelser. Den nåværende misjonsbevegelse har fått sitt preg i erkjennelsen av alle disse krav.

Alt dette gjelder, ja gjelder først og fremst den katolske tilnærming overfor de store kristne skismaer. Det er den tålmodige og ærbødige holdning som må prege det økumeniske arbeide.

VIDE PERSPEKTIVER

Et karakteristisk trekk ved det økumeniske arbeide er dets historiske dimensjoner. Det gjelder ikke å oppnå øyeblikkelige resultater, men å forberede en reintegrering i enheten som er en virkelig vinning, og som man er villig og i stand til å følge.

Det er også likhet mellom det økumeniske problem og det problem som de andre åndelige verdener stiller Kirken overfor. De verdier som disse åndelige verdener representerer er, mer eller mindre direkte, verdier som har en kristen opprinnelse, men som er blitt så dyptgripende verdslig influert at mange ikke lenger vet hvor de skriver seg fra. I så henseende lever de mennesker som tilhører disse verdener indirekte faktisk på kristne verdier. At det slik eksisterer et meget stort område av «indirekte kristendom», presenterer

«I 40 år har vi hatt den enestående ordningen med kommunal kinodrift og da er det først og fremst å se at kommunene i så stor utstrekning betrakter kinoene som melkeku for kommune-kassen uten å bry seg om at filmen er et viktig underholdningsmiddel og på så mange vis øver påvirkning på det store publikum. Som kinobestyrer søker man fortrinnsvis folk som er effektive forretningsmessige ledere eller har gjort seg fortjent i den kommunale administrasjon, og legger ingen vekt på om de er kulturelt interessert. Det eneste perspektiv man har på kinoene er å skuffe inn penger. Forholdet aksentueres av at kinoene har fått det stadig vanskeligere. Det er ikke lenger så god forretning, og denne påkjenningen møtes ved å senke nivået ytterligere.»

Betryggende?

PÅ ÆRE OG SAMVITTHET

■ Skattemoralen er ikke uaktuell — lange, smale konvolutter med et vindu inn til elendigheten ligger i mang en postkasse for tiden. Nå bør jo skattemoralen gjelde begge veier, og myndighetene gir ikke alltid det gode eksempel til borgernes oppbyggelse. Der er for det første den ikke uvesentlige detalj at det er umoralsk og i strid med beskatningens grunntanke først å konstatere at en borger lever på «eksistensminimum», og så beskutte ham! Og der er den innlysende og støtende inkonsekvens at Staten avkrever borgerne en høytidelig erklæring «på ære og samvittighet» — og så ofte tydelig viser at den ikke tillegger skatteytteren hverken den ene eller den andre av de to moralske kontrollinstanser, men håndfast sørger for en tredje. Formodentlig ut fra erkjennelsen av at skattebyrden i vårt land strekker rettsbevissheten til det ytterste.

en særlig oppgave for den misjonerende kirke og er et av de mest påtrengende problemer vi står overfor. Og man kan ikke si at pastoralteologien har nådd frem til klarhet i denne situasjon.

Det økumeniske arbeide kan uten tvil forekomme mange å være et arbeide for spesialister. Og sant nok bør det ha sine spesialister som virker i full overensstemmelse med det ansvarlige hierarki. Det ville imidlertid være en stor feil å mene at alt arbeide er forbeholdt dem, og at det fra øverst til nederst og under alle forhold krever vitenskapelige kvalifikasjoner. Å drive økumenisk arbeide er et spørsmål om ånd og holdning. Alt som på en eller annen måte kan vitne om det sanne, er til hjelp, — og kanskje mest virkningsfullt hvis det gjøres rent ubevisst. Hver gang en prest omgitt av kristne gjør en liturgisk feiring mer overbevisende, mer evangelisk, eller underviser og taler inspirert av de evangeliske kilder, hver gang de kristne fordyper seg i tro, bønn og kjærlighet, tjener de den økumeniske bevegelses sak. Og mulighetene er uendelig mange og innen alles rekkevidde. Men alt må skje omgitt av bønn, ellers når ikke vårt arbeide frem til Gud, heller ikke får vårt hjerte nok varme og vår tale den nødvendige klarhet.

M. J. Congar.

Men når dette er sagt, er der adskillig å hente i en vel avveiet artikkel i «Vår Kirke» (24. januar) under signaturen *H.* (vi tipper redaktør Karl *Halsstad* snarere enn redaktør Trygve J. B. *Hoff!*):

«Oskar Braaten forteller en gang om en ung mann som etter triste år med fengselsopphold bak seg starter på nytt, får et beskjedent hjem, kone og barn, og — fortjeneste. Herlig er den unge manns reaksjon når han for første gang som et samfunnsnyttig og skikkelig menneske skal sette seg ned og skrive selvangivelse. Han leter med lys og lykte etter alle tallene på sine inntekter, og i pur stolthet runder han stadig av — oppover!

Fullt så strålende ble han jo ikke da han fikk skattens mynt presentert. Men noen hver har kanskje litt å lære av den unge manns glede over å være — samfunnsnyttig! Tenk om man kunne sette seg ned med selvangivelsen med en grunntone av takknemlighet? Virker det kanskje latterlig? Den latteren tyder i tilfelle på noe sykt. Den vidner om at vi mangler utsyn. Faktum er at halvparten av jordens befolkning sulter. Vi lever, uten noen særlig fortjeneste, i et land hvor fattigdommen er avskaffet. Vi lever i et samfunn som, hva man ellers mener om det, er gjennomtrengt av Guds evangeliums og Guds lovs lys over menneske- og samfunnsliv. Vi lever i en rettsstat hvor det enkelte menneskes integritet respekteres, hvor den objektive rett er den høyeste norm, hvor vi går til valg i frihet.

Så får vi ellers i broderlighet være uenige og i all tålsomhet bære både Arbeiderpartiets noe selvglade tilfredshet og de borgerlige partiers permanente surhet når det gjelder styre og stell. En dypere erkjennelse av hva vi ganske ufortjent har å takke for, ville forresten kunne redusere begge disse fenomener.»

EN REGNEFEIL

■ I januarnummeret av «Uranienborg Menighetsblad» finner vi et hjertesukk fra sognepresten for det store lutherske vestkantsognet, pastor Jon *Johnson*. Han gjør opp sitt sogns status, og skriver blant annet:

«For en tid siden traff jeg en mann i Neuberggaten i nærheten av den Romersk Katolske kirken. Vi kom til å snakke om den serie av interessante foredrag som holdes der med navnet Katolsk Forum. Og så kom det: Hvorfor kan ikke dere gjøre noe lignende? Dere må da vite at en mengde mennesker er ute og leter etter en fast og bærende tro. De er lei av den gamle og dogmatiske materialisme. Hvorfor kan ikke den norske kirke møte disse mennesker? Hva er det i grunnen dere vil? Kan dere ikke endelig engang finne på noe aktuelt og ikke bare møte alt nytt med hellige protester? Han sa en hel del mer. Men dette får være nok.

Siden har jeg tenkt over dette og kommet til følgende resultat: I Norge er det omtrent fem tusen katolikker. På dette har de tre biskoper og tretti-fem prester. Uranienborg er en av de rimelige menigheter i Oslo med hele tre prester på sine 17 000 medlemmer. Men gi oss til tilsvarende. Ni biskoper og ett hundre og fem prester så skal vi nok holde interessante foredrag og ta opp alle tidens problemer på grunnlag av inngående undersøkelser og solid fagkunnskap.»

Det er et besnærende regnestykke. Men det er galt. For det første kunne det ha tatt seg ennå mer slående ut, for så vidt som der er ca. 50 (ikke 35) katolske prester i Norge. Men til gjengjeld bor ikke de ca. 5 000 norske katolikker innenfor et område som svarer til strøket mellom Parkveien og Majorstua, men spredt ut over i små klatter fra Lindesnes til Nordkapp, og Kirken gjør seg umake for såvidt mulig å sikre dem sakramenter og sjelesorg i samme utstrekning som katolikker finner det hos sine prester ellers i verden. Vi har hverken bedehus eller legpredikanter eller reisesekretærer — presten må imøtekomme alle behov.

Men den egentlige regnefeil er av en annen art. De 17 000 i Uranienborg er jo ikke tallet på aktive menighetslemmer, men rommer et flertall av avkristnede. Og de femti katolske prester i Norge har ikke bare en oppgave overfor sine 5 000 trosfeller. De er seg bevisst å skulle bringe sitt budskap ut til alle dem

som har vendt kristendommen ryggen. Da blir tallet 50 plutselig fortilende *lite*, sammenlignet med oppgaven.

Kan der bli for mange prester? Fra et kristenfiendtlig synspunkt kan det selvfølgelig det. Likeledes i et perspektiv hvor den konfesjonelle konkurranse er fremherskende. Men mon ikke oppmerksomheten mer og mer, selv hos oss, samles om én eneste grenselinje: Den som løper mellom et altfor fåtallig kristent presteskap og en enorm menneskemasse som har tatt sin kristentro?

Fr. *Candidus*.

ETTER SEIREN

Neger-hekkeløperen *Willie Stevens* er en av de flotteste idrettstyper vi noen gang har sett på Bislett.

Mange finner det kanskje «blasfemisk» å takke Gud for en seier, men den unge naturlige *Willie Stevens* — som er en meget troende katolikk — gjør det alltid.

På et stevne i Oslo den 1. september 1957 ble *Stevens* «oppdaget» i sin stille bønn på Bislett av N.T.B.-fotografen *Per-Arne Knobelauch*, som selv mener bildet er en personlig seier, og at det har en appell.

Bildet har vandret verden rundt, og det representerer også Norge på en Europautstilling i Köln!

Under denne rubrikk besvares tilsendte spørsmål i forbindelse med religion og moral i en norsk sending over Vatikanets Radio den fjerde onsdag i hver måned. Sendingene finner sted kl. 21.30 over bølglengde 41.21; 31.10; 196 m. Adressen er: Vatikanets Radio, Vatikanet.

Med største interesse leste jeg pastor Edvard Vogts klare uttalelse om pasifisme i spalten «Radiospørsmål og svar», St. Olav, 20. sept. 58. Det har alltid vært med håp og ofte med stor glede jeg har lyttet til Pius XII's og tidligere pavers appeller og meglende ord i internasjonale konflikter, når jeg er blitt oppmerksom på dem. Det er stadig mitt håp at de forskjellige kirkesamfunn skal hevde åndsmakten, uten blodige våpen, innenfor staten, om nødvendig mot staten og ytre overgrep. Men sannelig er jeg som oftest blitt skuffet. Jeg kjenner best den lutherske kirkes standpunkt, den hevder læren om den kristnes plikt til å ta del i «den rettferdige krig», «føre krig ifølge retten». Blant kjennetegnene på en «rettferdig» krig sies det bl. a. å være at en i kampen skjelner mellom krigførende og sivibefolkning. I tidligere tider var et slikt forsøk på å humanisere krigen mulig og verdifullt. Ser en noe til slike forsøk i dag?

Pastor Vogt fremhever den høye moralske verdi den katolske lære tillegger det å følge sin samvittighet der hvor en har gjort sitt beste for å finne sannheten. Det er vanskelig og fordringsfullt å si at en «har gjort sitt beste». Men jeg våger allikevel å si at for meg er det etter hvert blitt klart at krig som en metode til å avgjøre internasjonale konflikter, er uforenlig med Kristi lære og eksempel. Nå vet jeg vel at det gjøres mange forsøk på å motbevise dette med bibelord og utlegning. Hvis noen kunne overbevise meg om at jeg på dette avgjørende viktige punkt har tatt feil, ville jeg med sorg vende meg fra Kristus.

Når jeg finner det uforenlig med alt det jeg setter høyt i livet å godkjenne krig i noen form, har jeg måttet se meg om etter andre former for kamp mot overgrep og urett. Slike former finnes, og en kan finne frem til dem.

Pastor Vogt sier at etter vanlig katolsk tenkning er det ikke umoralsk eller ukristent eller uheldig å forsvare sitt folks dyreste verdier når de juridiske og åndelige midler har vist seg virkningsløse. Med «forsvare» mener han da naturligvis å slå ihjel dem han betrakter som angriper og fiender. Skulle jeg gå inn på den tankegangen, ville mitt spørsmål være: Våger virkelig den katolske kirke å si at det finnes eksempler fra dette århundre hvor alle åndelige midler har vært forsøkt før en grep til våpen? Alle godviljens, kjærlighetens og offerviljens midler? Med en villighet som den eldste kirkes til å ta martyriet fremfor å bøye seg for ond voldsmakt?

Diderich H. Lund.

Oslo, i oktober 1958.

Vi har forelagt spørsmålet for pastor Vogt, som svarer at Finnens vinterkrig mot Russland i 1939 forekommer ham å ha vært en slik krig, og likeledes de alliertes krig mot Hitlers Tyskland. Hva denne siste krig angår vil det kunne diskuteres om ikke for megen lit ble satt til godviljens, kjærlighetens og offerviljens (særlig til andres offervilje) midler før det endelige krigsutbrudd. Det kostet antagelig millioner av menneskers livet og utalte lidelser for uhyre mange andre, da den siviliserte verden ikke ydet væpnet motstand mot Hitlers angrep på Tsjekkoslovakia.

Red.

Byggeordenens eventyr

Av fransiskanerpater Ronald Hölscher, Kr.sand

I alle århundreder i Kirkens tilværelse på jorden har den ikke bare bedt for menneskene i nød, men alltid også gitt menneskene materiell hjelp. Det var for eksempel en gang en orden i Kirken som het brobyggerne, fordi munkene der hjalp menneskene å bygge broer over elvene. Og vi har Benediktinermunkene som lærte bondene hvordan de skulle bearbeide sin jord, og hvordan de skulle bygge diker. — Det var en tid da tyrkerne hadde en masse kristne i fangenskap. Da oppstod en orden som het: «Marias orden til slavers frikjøping». Disse munkene samlet penger som løsepenger, og hvis de ikke hadde penger nok, da gikk de selv i fangenskap i stedet for slavene.

Vår tid har også en stor nød, nemlig: Bolignød. Og også nå, slik som i gamle dager oppstod der en ny orden i Kirken som tok sikte på å avhjelpe akkurat denne nød. Ordenen fikk snart navnet «Byggeordenen». Denne Byggeorden, som jeg selv fire ganger har arbeidet for, har man bedt meg fortelle noe om her i St. Olav.

Det begynte i 1947. Tyskland var overfylt av folk som var blitt fordrevet fra Polen. Tyskland selv hadde jo lidt forferdelig i krigen og hadde ingen plass for alle disse flyktninger. Dertil kom at de fleste av disse mennesker var katolske, men ble sendt til områder som var helt protestantiske.

De tyske biskopene visste ingen råd og skrev etter hjelp til abbediet Tongerlo i Belgia. Abbeden der hadde på denne tid en sekretær, pater Werenfried *van Straaten*. Denne pater Werenfried var nesten alltid syk. Han kunne ikke gå opp en trapp uten å måtte puste ut et helt kvarter. Han hadde fått det fysiske letteste arbeide i klosteret, og i egenskap av sekretær åpnet han alle brev som abbeden mottok. Han leste altså også brevet fra Tyskland, brakte det til abbeden, og som ved en inspirasjon sa han til denne: «Du må la meg få gjøre noe for disse menneskene.» Og så underlig det var: abbeden innvilget hans anmodning. Ingen visste hvor viktig dette øyeblikk skulle bli for tusener. Det største under var imidlertid at pater Werenfried, denne mannen som alltid var syk, fra dette øyeblikk av skal være blitt helt frisk.

Han reiste til Tyskland og så der den store nøden som hersket i leirene. Som prest så han først og fremst det faktum at innvånerne ikke hadde noen sjelsørgere. Og ut fra denne nød ble pater Werenfrieds første

Brobyggerordenens grunnlegger, her t.v., rygget ikke tilbake for å holde hatten frem for forbundskansler Konrad Adenauer under hans besøk på et av byggefeltene.

plan unnfanget, nemlig: å stifte *Øst-presthjelpen*. Han søkte prester i Belgia og Holland som i ferien ville arbeide hos disse menneskene i den store tyske diaspora, altså hos folk som var spredt langt fra katolske kirker. Han utrustet disse prestene med motorsykler, biler og store kapellvogner, eller lot dem reise rundt her som såkalte «ryggsekkprester».

Fem år varte denne aksjon, og etter disse fem år gjorde pater Werenfried en stor inspeksjonstur til alle leirfeltene. Men da han kom tilbake uttalte han: «Alt vårt arbeide er forgjeves hvis vi lar disse menneskene bli i disse leirene. I disse leirene,» sa han, «er det umulig å overholde de ti bud.»

Som et eksempel på de fryktelige tilstandene i leirene pleier pater Werenfried å fortelle denne historie: Han kom en gang med en stor bil inn i en leir og delte ut gavene han hadde bragt med. Da bilen var helt tom og folk var gått, kom det en liten pike til ham og spurte om han hadde en ting til henne også. Pater Werenfried gikk ennå en gang inn i bilen, men denne var vittrilig helt tom. Han ville allikevel gjerne gi en ting og han fant i sitt breviar et litet bilde: «Vær så god,» sa han, «dette kan du henge på veggen hjemme.» Og da, fortalte pater Werenfried, ga piken meg et fryktelig svar som var symptomatisk for hele livet i leirene: «Unnskyld pater, vi har ingen vegg...» Hennes familie hadde ingen vegg? Ganske riktig de holdt til midt på gulvet i en stor barakke. De var nemlig de sist ankomne, og plassene langs veggene var allerede opptatt av andre. Den eneste plassen som var fri, var den her midt på gulvet, midt inne mellom de andre sengene. Åpent for alle nysgjerriges blikk, aldri alene, aldri et hjem. «Vi har ingen vegg!», et ord full av betydning for oss som har eget hus med både et og to og flere værelser.

På denne tid skrev også en far til pater Werenfried: «Pater, hjelp oss. Hent oss ut av denne leiren, men skynd Dem, det haster. Ennå er mine barn små, men

hvis De venter to, tre år til, vil de være helt ødelagt. Da er det for sent, og da trenger vi ingen hjelp mer.» Pater Werenfried var hellig overbevist om at disse leirene snarest måtte bli tømt, men hvordan skulle han skaffe hus for så mange? Det var ikke husrom å oppdrive, altså måtte han selv prøve å reise boligene. Da var det pater Werenfried fattet den dristige plan å skape en organisasjon av frivillige som ville bruke sin ferie til å bygge hus og kirker for flyktingene.

Til å begynne med møtte pateren stor motstand. Alle sa til ham: Hva vil De begynne med? De rår jo ikke over arbeidskrefter med tilstrekkelig utdannelse. Men pater Werenfried ga ikke opp. Han mente det var mulig for idealistiske mennesker. Derfor lot han en kommisjon av arkitekter o.a. sakkyndige gjennomgå planen hans, og de fant at den var gjennomførbar. Men hvor skulle han skaffe arbeidskrefter fra? Pateren fremla sin plan for generalen for jesuitterordenen, og denne sa: «Begynn med de flamske jesuitterkollegiene. De har min tillatelse, begynn med det samme.»

Og så startet Byggeordenen med hundre studenter i påskeferien 1953 i Münster. Det hele syntes å være et vågestykke. Bøndene kjente terrengets tunge leirgrunn, og de viste tydelig sin mistvil. Men studentene la i vei, og når de om kvelden dødstrøtte la seg på sine halmsekker, kom bøndene med sine stallykter for å se hva de «fine studentene» hadde prestert. Så nødig de kanskje ville, måtte de dog medgi at det var utført et meget godt arbeide. Men skeptiske som de var, sa de til hverandre: «Vent til imorgen, så skal dere nok få se at det blir mindre.» Men nei — neste dag ble det utført dobbelt så meget arbeide. Da bøndene så dette, forsto de at her hadde de nok regnet feil, og tredje dagen kom den første bonden med hest og vogn, og etter ham enda flere bønder, sammen med slektninger og andre og med utstyr for å delta i arbeidet. Til slutt kom universitetsstudentene i Münster. Det ble en kappelyst i edelmod. Denne første «byggekamp» i Münster ble en suksess: På fjorten dagers tid hadde de sammen sørget for at 40 familier fikk sitt eget hus et år tidligere enn beregnet! Og av disse var det tretten familier som uten en slik hjelp aldri ville ha fått et hus.

Fra en liten, men suksessfull begynnelse vokste Bygge-

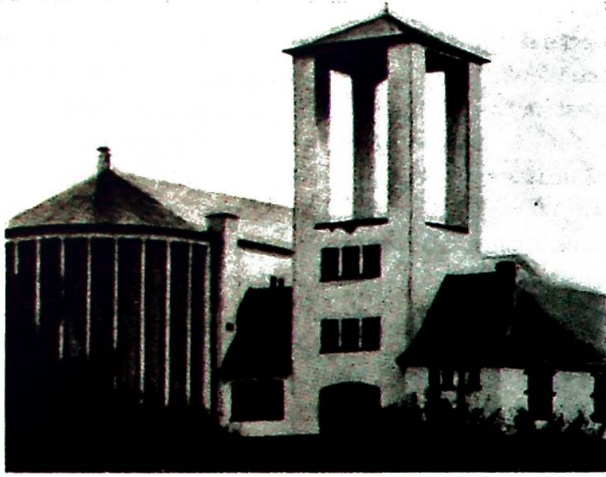
De ringer - vi bringer!

BILLETTER OVER HELE VERDEN!

METRO REISEBUREAU A.S.

Karl Johansgt 31 inng Arbeidergt - Tlf 33 32 43

En av de mange kirker reist av Byggeordenen. —
Amatørarbeide?

ordenen i løpet av fem år til en internasjonal organisasjon, ja til den største som består på dette område. I disse fem år (1953—1957) arbeidet femten tusen frivillige i Byggeordenen. De fikk i dette tidsrom reist ikke mindre enn 14 000 hus, 45 kirker, 40 skoler og klostre; 6000 barn og foreldre fikk egne hus og 18 000 katolikker en kirke. En statistikk over denne fem års perioden viser at man har ytet en og en kvart million arbeidstimer. Siden den tid er atter et år gått, og siste sommer arbeidet igjen nesten 5000 mann på 70 forskjellige byggeplasser i 9 forskjellige land: I Belgia, Afrika, Tyskland, Frankrike, Italia, Østerrike, Spania, Etiopia og Holland.

Marsjretningen er fastlagt. Den fører til de fjerne misjoner og til de underutviklede land. Det begynte i Münster og nå etter seks år bygger man allerede i Belgisk-Congo med innenlandske frivillige på fem plasser. Nye planer ligger ferdig for Sentral-Afrika, Nasareth og India, og nye henvendelser er kommet fra Colombia, Brasil, Bolivia, Marokko, Tunis, Cameroen, Canada, Chili, Norge, Portugal, Storbritannia, Spania, India og Nepal.

Hvis vi ser på listen over prestasjonene, merker vi at det ikke bare ble bygget hus og skoler, sykehus og ungdomssentra, men også klostre. Er da dette nødvendig? Ja, Pave Pius XII har sagt at vi ikke må forberede oss på krig, men at vi må forberede oss på freden, om den plutselig skulle falle over oss. Disse ord har pater Werenfried forstått, og på hans initiativ er man begynt å bygge klostre i en viss avstand fra hverandre langs hele jernteppet. I disse klostrene ber og soner munkene og søstre for Russlands omvendelse, og dessuten studerer de russisk, slik at, hvis grensene engang blir åpnet, står de parat til å yte det russiske folk åndelig hjelp. Med tanke på dette har da pater Werenfried åpnet foruten et seminar i Königstein for de tyske Diasporaområder, også to seminarer i Frankrike for Russland. Studentene rustet seg rett og slett til å overta hele sjelesorgen og hierarkiet der borte når tiden er moden.

Men for å komme tilbake til Byggeordenen selv: Det viste seg ganske snart at selv frivillige, uten fagutdannelse, kunne prestere meget. Alt etter få dagers forløp utførte de murerarbeide, riktignok under tilsyn. Men hver gruppe arbeidet bare to tre uker, og etterpå kom nye unge menn som igjen måtte instrueres. Byggeordenen burde egentlig ha faste medarbeidere som kunne bli hele sommeren på arbeidsplassene for å instruere nykommerne. Det måtte bli et slags leginstitutt med religionsløfter, mente pater Werenfried. Og han har da også prestert dette, idet han stiftet det såkalte Byggeordenens sekularinstitutt. Og med dette satt han kronen på sitt arbeide. SIBO er hode og hjerte for Byggeordenen, som har 16 noviser og flere postulanter fra syv forskjellige land.

I Holland er ledelsen av Byggeordenen underlagt en fransiskanerpater, og følgelig var det derfor at det ble de unge fransiskanerpatres og studentene i klostrene deres som ble de første til å trekke opp til byggekamp. Det er forståelig at dette betydde en revolusjon i klosterlivet. Før fikk vi studenter bare ta en liten tur i ferietiden til et annet kloster, hvor vi bodde i fjorten dager. Men nå rullet altså en vakker dag en større buss fra Byggeordenen opp foran klosterporten. Bussen førte oss hundreder kilometre bort, dypt inn i Frankrike eller Tyskland. De gamle patres rystet på hodet: Hva skal dette bli til? Men vi på vår side var bare henrykte for å kunne bruke ferien vår på en slik nyttig måte til andres vel.

Slik er det også gått til at også jeg fire ganger har vært på «byggekamp» — tre ganger som alminnelig bygningsarbeider og en gang som byggekappellan. Det var i Seckach i nærheten av Heidelberg, Letmathe ved Essen og i Oldenburg.

En dag i «byggekamp» er selvsagt strabasiøst for en som ikke er vant til kroppsarbeide: Opp kl. 6.00, for hver dag begynner med messe, der byggekappellanen også holder en kort tale. Kl. 8 mønstrer alle i hvit ar-

«Byggestudenter» blant begeistrede bønder, med kirke og smakfulle, solide boligstrøk i bakgrunnen.

beidsdress på arbeidsplassen. Vårt arbeide bestod alltid i å grave, mure, male, bære sten, bygge veier osv. Hjemme sørget to piker for maten, og jeg kan forsikre at den smakte etter en hard arbeidsdag! Men det var ikke bare arbeide. Hvert lag har en søndag med buss-utflukt til kjente steder i egnen. Om kvelden besøkte vi ofte folkene som bodde der, og vi hadde meget hyggelige samvær. Forøvrig blir aldri disse dugnadene avsluttet uten et meget koselig og muntert leirbål for hele befolkningen.

Ofte hender det at det er flere grupper på den samme plassen. Jeg har arbeidet sammen med franskmenn, tyskere, spanjoler og belgiere. Jeg tror at her ligger Byggeordenens største oppgave, nemlig at folk fra forskjellige nasjoner treffer hverandre for å arbeide sammen for disse mennesker som ble krigens ofre. Mer enn å bygge hus ble denne kontakt, og denne innbyrdes utveksling av tanker, noe for fredens sak. For en fikk føle at det også i vår tid er mye idealisme. Jeg har truffet studenter som ofret hele sin påskeferie og som var med for tiende gang. Jeg har også truffet mange arbeidere og kontorister der som bare hadde fjorten dagers ferie i året. De arbeidet uten lønn i disse fjorten dager, sommetider i en betongmølle, hvor de ellers hadde sitt daglige arbeide.

Til slutt vil kanskje enkelte spørre: Blir Byggeordenen selv eier av husene den selv har bygd? Nei, meg bekjent blir ordenen aldri eier. Det eneste den vil er å gi gratis arbeidstimer til folk som ikke selv kan bygge sitt hus. Det er nemlig i Tyskland flere byggesamfunn. Flere personer slutter seg sammen og forplikter seg til å yte f. eks. fire tusen arbeidstimer til samfunnet. Deretter kan de få et hus, som etter noen års leie blir deres eget. Men ikke alle kan dette. Der er jo krigsinvalidere, enker, samt menn som har så tungt arbeide i gruver eller på fabrikkker at de mange ekstratimer ville bety en umulig belastning for dem. Her kommer Byggeordenen til hjelp.

Dette er i korthet historien om en seksårig stille revolusjon, utkjempet av 20 000 unge mennesker — en revolusjon av nestekjærlighet for å lindre den store nød i vårt tid.

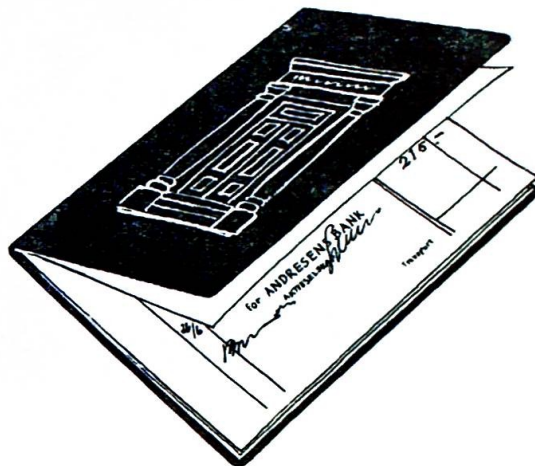
Ronald Hölscher.

Pascal i Katolsk Forum

I en overfylt St. Dominikus kirke talte 27. januar dominikanerpater Albert *Raulin* om Blaise *Pascals* gjerning som kristen tenker, den uforgjengelige og stadig aktuelle. Foredraget innledet en rekke kvelder i Katolsk Forum som i tidens løp er blitt en viktig ånds faktor i hovedstadens kulturliv. Det mest verdifulle i pater Raulins bredt anlagte analyse var vel hans kloke svar på spørsmålet som samtidig tjente som tittel på hans foredrag: var Pascal en kristen eksistensialist?

Selv om han hovedsakelig hører hjemme i den klassiske tradisjon, peker enkelte trekk i hans «dialektikk» hen til vår egen tidsalder og dens eksistensielle problematikk. Pascal er ikke interessert i det abstrakte, teoretiske, systematiske. Hans utgangspunkt er «det konkrete men-

Ved DÅP eller KONFIRMASJON

En BANKBOK er
DEN BESTE GAVE

ANDRESENS BANK
AKTIESELSKAP
OSLO

neskes faktiske situasjon». Han er en utpreget moderne tenker — vitenskap, i 17. århundres begrensning, er en levende faktor for ham. Pascal kjemper en dobbelt kamp: både mot den religiøse indifferensisme og mot den rasjonalistiske, upersonlige deisme. Hans Gud er åpenbarings Gud, ikke filosofenes. Det paradoksale, motsetningsfulle — som de byggende elementer i vår virkelighetsoppfatning — kommer klart til syne hos Pascal. Han har en skarp sans for det «egentlige» — også her er eksistensialistene nær hans problematikk — men noen eksistensialist var han ikke, konkluderte foredragsholderen. Hos ham lyder det moderne menneskes angst og ensomhetsfølelse, men også den visshet som det 20. århundres tenkere mangler: midt i motsetningenes spenningstilstand, hvor ingen kan eller bør sløyfes, lever hos Pascal menneskets storhet i forholdet til den personlige Gud. — Et gedigent foredrag!

Auditor.

Palestinareisen

Vi omtalte i forrige nummer en 14-dagers Palestina reise som starter 3. april fra København med sogneprest dr. G. Vranken, Haugesund som sakkyndig reiseleder og Metro Reisebyrå som teknisk arrangør. Dessverre var ved en trykkfeil deltagerprisen satt til kr. 2 225, mens den riktige er kr. 2 995.00. Man minner om at påmeldingsfristen er satt til 1. mars, og at Metro Reisebyrå, Karl Jobansgt. 31 (inng. Arbeidergt.) står til tjeneste med alle nødvendige opplysninger.

Dominikanerne bygger kloster

Dominikanerne kom til Norge allerede i 1220-årene og bygget Olavsklosteret i Gamlebyen.

Mens våre antikvariske myndigheter graver ut og omhyggelig søker å bevare restene av dominikanernes gamle kloster — Olavsklosteret i Gamlebyen — tar dominikanerne i Oslo for tiden det første skritt til å reise et nytt og moderne kloster i Neuberggaten. Det er det første egentlige klosterbygg i Norge siden Reformasjonen. I forlengelse av arkitekt *Harald Sund's* vakre kirkebygg fra 1928 har arkitekt *Gunnar Bjerke* planlagt et nybygg i vinkel, bakerst på den forholdsvis store hjørnetomten, og med ryggen til en fjellvegg. Dermed blir nesten hele tomta frilagt til et vakkert plen- og trapparrangement i to nivåer ut mot Neuberggaten. Med tiden er det meningen å legge den åpen søylegang foran bygget, for ytterligere å understreke dets karakter av kloster.

Fullt ferdig kommer bygget til å telle 12 celler for patrene og legbrødrene, samt fire rom for gjester som i kortere tid ønsker å ta inn hos dominikanerne i retrett- eller studieøyemed. Videre finner en de fellesrom som er vanlige i et kloster: Portnerstue, taleværelser, sakristi, bibliotek med lesesal, refektorium, kapitelsal, dagligværelse og et mindre møtelokale, foruten kjøkken og vaktmesterbolig.

Perspektivskisse av Gunnar Bjerkes nye klosterbygg.

KATOLSK FORUM

DOMINIKANERNES FOREDRAGSAFTENER

Neuberggt. 15, Oslo

Tirsdag 10. februar kl. 20:

SANKT DOMINIKUS OG HANS ORDEN ved pater *Erik Gunnes*.

Hvem og hva er egentlig dominikanerne? Dette spørsmålet søker pater Gunnes å besvare gjennom sitt foredrag om den spanske presten som skapte dominikanerordenen, og om meningen med og resultatet av hans gjerning.

Tirsdag 17. februar kl. 20:

KIRKEN OG KUNSTEN — FRA SKISMA TIL HARMONI? ved pater *Thomas Patfoort*.

Kirken og kunsten, som gjennom århundrer sto i et så fruktbringende forhold til hverandre i Europa, skilte faktisk lag i det 19. århundre. Det er et tegn på Kirkens vitalitet i vår samtid når dette skisma nå går mot sin slutt. Pater Patfoort analyserer denne fornyelse ut fra en av dens betydeligste forkjempere, den franske dominikanerpateren A. M. Couturier.

Tirsdag 24. februar kl. 20:

KRISTEN TRO OG MENNESKELIG TOLERANSE ved pater *H. Rieber-Mohn*.

Den religiøse intoleransen er et aktuelt og påtrengende problem, — både ute og hjemme. Hva mener egentlig vår tids katolikker om den religiøse tålsomhet overfor anderledes troende og tenkende, og hva lærer den katolske kirke om dette problemet?

LUNDEN KAPELL,

Trondheimsv. 309.

I anledning av Lourdes-dagen holdes høymesse kl. 18.00.

Alle hjertelig velkommen!

BØNNENS APOSTOLAT:

FEBRUAR: Kamp mot materialismen ved bot og faste. — For stansning av fratallet i China.

Dominikanernes virksomhet finansieres her som ellers i verden hovedsakelig gjennom få store og mange små innen- og utenlandske gaver. Og det er på samme basis at en håper å kunne reise det nødvendige byggefondet — foreløpig til første byggetrinn, som omfatter en éntasjes sakristi-bygning i forlengelse av St. Dominikus kirkes kor, samt ca. $\frac{1}{3}$ av den tre-etasjes hovedbygningen. Inntil annet byggetrinn kan virkeliggjøres, må den nåværende trebygningen fremdeles gjøre tjeneste, men når planen engang er fullført, blir den revet.

Når St. Dominikus Kloster engang står ferdig, skulle det kunne komme til å arte seg som litt av en oase i en gate som ellers bare kjenner eldre tre-fire-etasjes leiegårder med ubrutte fasader. Men det er langt frem til det ferdige anlegg, ikke minst økonomisk.

Der er for tiden 8 dominikanere i Oslo, hvorav 4 franskfødte og 4 norskfødte, mens to norske utdanner seg i utlandet for å virke i ordenens tjeneste i Norge.

UTLANDET

VATIKANET

Kardinal Tardini i presseklubben.

Kardinalstatssekretær Tardini har avlagt et besøk i den romerske presseklubb for utenlandske journalister. Også korrespondenter til det sovjetrussiske nyhetsbyrå TASS var til stede og hørte kardinalens tale. Han sa at journalistenes misjon er en sannhets- og fredsmisjon.

Klubbens medlemmer ga ved denne anledning avkall på det cocktailselskap som gjerne blir arrangert ved slike begivenheter, og de derved sparte 100 000 lite ble overlevert kardinalstatssekretæren til hans hjem for foreldreløse og trengende barn, «Villa Nazareth». Sin takk avsluttet kardinalen med en kompliment for det arbeide journalistene hadde ytet i forbindelse med de senere begivenheter i Vatikanet. (KNA.)

Pavelig besøk på Monte Mario.

Pave Johannes XXIII har avlagt et besøk i institusjonen for syke prester i bydelen Monte Mario på nordkanten av Roma. Han var bare ledsaget av sin sekretær, mgr. Capovilla og en representant for det italienske sikkerhetspolitiet på turen. Befolkningen langs ruten hilste Paven med livlige bifallsytringer. (KNA.)

Minnetavle om konklavet.

På festen for den hellige Sebastian celebrerte Pave Johannes XXIII en messe i den pavelige gardes kapell for alle gardens medlemmer. St. Sebastian er den pavelige nobelgardes skytshelgen.

I tilknytning til messen ble en takketavle avslørt i gardekommandantens tje- nesterom. Takketavlen er til minne om at Paven bodde i dette rom som kardinal Roncalli under konklavet i fjor. (KNA.)

Verdensmesteren i sykling hos Paven.

Pave Johannes XXIII har mottatt den italienske verdensmester på sykkel, Baldini og noen andre syklistere, i privat- audiens. (KNA.)

Grammofonplater til radiostasjonen.

Den tyske forbundsrepublikks sende- mann ved Vatikanet har på oppdrag fra sin regjering, overbragt direktøren for Vatikanets radiostasjon en stor samling av grammofonplater. Samlingen omfatter en mengde mesterverker fra musikkens verden, som Mozarts Requiem, Bachs Johannespassjon, Haydns Skapelsen og Rossinis Stabat Mater. Ikke minst interesse har platene fra den såkalte Archiv- produksjon med liturgisk sang og mu- sikk fra gregoriansk til høybarokkens tid.

Adresse Himmelgaten.

En syv års gammel italiensk gutt, Stefano Paolucci, sendte før jul i all hemmelighet et brev til «Babbo Natali», (julenissen) hvor han skrev at hans far var arbeidsløs og at han selv og hans tre brødre gjerne ville ha en julegave. Han adresserte brevet til Via di Cielo — Himmelgaten — og postbudet avleverte det i Vatikanet, hvor det gikk videre helt til Pavens skrivebord! På julaften kom den stedlige sogneprest til Stefanos

forbausede foreldre med et brev fra mgr. dell'Acqua i Vatikanet. Brevet inneholdt et pengebeløp som gave fra Paven. Det er ikke oppgitt hvor stort det var.

ALGERIE

Fred er en indre holdning.

Det er feil å tro at orden og fred kan nåes bare ved hjelp av materielle kref- ter, understreket erkebiskopen av Al- gerie, mgr. Duval, i sitt budskap i be- gynnelsen av dette året. Sikkert og visst kreves det anstrengelser for å beskytte personlige rettigheter og gods og eiend- om, men fredens ånd hviler på rettfer- dighet.

Fred er først og fremst en indre ånde- lig holdning, erklærte overhyrden, den er en daglig tilkjempet og nyvunnet for- ståelse overfor vår neste, fred er vilje til tilgivelse og gjenoppbygging av de ruiner som egoismen og motviljen har etterlatt seg. Den vokser frem av an- strengelsene fra alle mennesker som har en god vilje. Man må tro på de små, men ekte kjærlighetsgjerningers makt.

KØBENHAVN-ROM-ASSISI-KBHVN.:

31. Maj—16. Juni Kr. 725.— &
5. Juli—22. Juli Kr. 770.—.

Priserne dækker Rejse med Sove- eller Liggevogn, Kost og Logi i gode Pensi- oner og Privathus mellem Rom-Assisi og Rom-Firenze. Turene egner sig for yngre, energiske Mennesker. Ogsaa ikke-Kato- liker. - Program sendes af

Paul d'Auchamp, Præst,
Aakirkeby, Danmark.

Fastemandat for året 1959

- I. Fastebudet som tillater et fullstendig måltid om middagen og et mindre om aftenen (eller om- vendt) samt et par stykker brød om morgenen gjelder i vårt bispedømme *askeonsdag, langfredag, 7. desember* (dagen før Immaculata- festen) og *julaften*.
- II. *Abstinensbudet*, som forplikter alle som har fylt syv år til å avholde seg fra kjøttmat, gjelder for *alle årets fredager, askeonsdag, 7. desember* og for *julaften*. Julaften vil vi dog dispensere både fra faste og abstinens fra kl. 12 middag av. Likså blir alle dispensert fra abstinensbudet 1. nyttårsdag 1960.
- III. Fritatt for abstinensbudet, unntatt *askeonsdag* og *langfredag*, blir 1) de som pleier å få sin mat på spisesteder utenfor hjemmet, 2) gjester hos ikke-katolikker, 3) medlemmer og tjenere av en husstand der vert eller vertinne ikke er kato- liker, 4) syke og rekonvalesenter, 5) de som er på reise.
- IV. Sogneprestene har myndighet til av viktige grunner å dispensere *enkelte* troende fra faste- og abstinensbudet, og alle skriftefedre meddeles hermed samme myndighet for deres skriftebarn.

- V. For at fastetidens ånd likevel skal holdes le- vende, oppfordrer Kirken alle til å være særlig ivrige i andaktsøvelsene og til å gjøre kjærlig- hetsgjerninger, særlig mot de trengende og syke. Derfor anmodes alle innstendig om i fastetiden minst én gang om uken å be den smertefulle rosenkrans og én gang om uken å be korsveien i kirken, og å overvære de såkalte fasteprekener om Kristi lidelse. Likså skal alle som er i stand til det, i fastetiden legge en almisse, avpasset etter deres økonomiske forhold, i de bøsser som skal settes opp i alle kirker og offentlige kapel- ler med påskrift: «Fastealmisser». Disse faste- almisser skal nyttes til beste for våre kirkelige institusjoner.
- VI. I de såkalte *lukkede tider*, d. e. fra og med *askeonsdag* til og med *første påskedag* og fra og med *første adventssøndag* til og med *jule- festen*, må det ikke holdes høytidelige brylluper. I selve *faste-* og *adventstiden* skal de troende avholde seg fra *dans* og *andre støyende offent- lige forlystelser*.
- VII. Til å oppfylle Kirkens bud om *påskekommu- nionen fastsettes tiden fra Pasjonssøndag* til og med *Treenighetsfest*.

Gitt i Oslo den 18. januar 1959.

† Jacob Mangers,
biskop.

Det må opprettes en kjærlighetens front som til slutt fører til aktelse for alles rett.

COLOMBIA

Dementi fra lutheranerne.

De colombiske lutheraneres sammenslutning har i en erklæring dementert en melding fra det tyske evangeliske Gustav-Adolf-Werkes om at protestanter i Colombia blir forfulgt for sin tros skyld. I erklæringen står det at «de ikke-katolske kristnes rett til fritt å utøve sin religion ikke er underkastet noen innskrenkninger i Colombia, heller ikke fra Den katolske kirkes side».

Sammenslutningen som kalles «Association Lutherana», henviser til det faktum at like mange katolske prester og legfolk er blitt offer for den colombiske borgerkrig som protestanter. Samtidig fordømmes en del misjonærer fra visse sekter særlig i Nord-Amerika, da de ikke alltid har vært eksemplariske. (KNA.)

CUBA

Etter revolusjonen.

Vatikanet anerkjente Cubas nye regjering den 14. januar, og den 16. mot-

tok kardinalerkebiskopen av Havana et telegram fra Pave Johannes XXIII med ønsker om fred og fremgang for landet.

Osservatore Romano hadde en kommentar om revolusjonen den 3. januar, hvor det sto at før man kom med begeistrede uttalelser om regimet, var det best å vente på faktiske forbedringer. Og avisen avsluttet med å si at nå som de demokratiske idéer gjenoppvekkes i Latin-Amerika, oppstår problemet å lede den utvikling som er i gang henimot dens naturlige objekt, nemlig å bekrefte de sanne sivilisasjonsprinsipper hos angjeldende folk.

DANMARK

«Arbejdet» har begynt sin 10. årgang.

Det danske katolske bladet «Arbejdet» som redigeres av cand. mag. Ellen Nielsen, København, er en interessant og nødvendig del av den skandinaviske katolske presse, da det står for synspunkter og nyhetsstoff som ellers kan være mangelfullt representert i de øvrige teologisk-filosofisk-kulturelt pregede publikasjoner. Redaktøren har således gode forbindelser innen venstreorienterte katolske bevegelser i Europa f. eks. den franske «Economie et humanisme», og tar opp aktuelle emner for danske katolske arbeidere.

«Arbejdet» starter sin tiende årgang med nr. 1 i år, og fortjener takk og oppmerksomhet også her i Norge for sin utholdenhet og sitt stadig usvekkede pågangsmot. Det kommer med 10 nummer i året og koster bare d.kr. 4.—, så hvor-

for ikke sende et kort til redaktøren, Nyelandsvej 45, København F, og bestille det?

FRANKRIKE

Økumeniske drøftelser.

Den protestantiske Greiner og den katolske prest Le Guillou drøftet i Paris under verdensbønneuken for gjenforening i troen hva som kunne bringe de troende fra de to kristne konfesjoner nærmere hverandre. De tok opp emner som fornyelsen innen bibelforskningen, liturgien, og opprettelsen av et økumenisk råd innen de protestantiske, anglikanske og ortodokse kirker. Det ble understreket at Den katolske kirke følger disse fremskritt med interesse. I troskap mot Kristi lære og i troens universalitet kunne katolikker og evangelisk kristne møtes, konkluderte de to geistlige. (KNA.)

Abbé Pierre får libanesisk orden.

Abbé Pierre er tildelt Den libanesiske republikks sosiale fortjenesteorden under et besøk i hovedstaden Beirut. Ordens insignier ble overrakt «de husløses far» av den libanesiske statsminister.

Abbé Pierre hos Nehru.

Unge indiske katolikker inviterte abbé Pierre til sin årskongress for kort tid siden, og under sitt opphold i India ble han også mottatt av statsminister Nehru. Han fortalte statsministeren om sitt sosiale arbeide i den franske hovedstad. Han hadde også en samtale med

FREDRIKSTAD	
FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK Andresen & Müller	
Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed - Isenkramartikler - Elektrisk og Autogensveisning - Stanseartikler.	
ALFR. GRØNNEBERG Urmaker & Optiker Fredrikstad	
FREDRIKSTAD BRYGGERI FREDRIKSTAD	
ALT I GLASS, PORSELEN OG STENTØY	
 TLF. 1662 - 2062	
FREDRIKSTAD	
ALF SVENDSEN Alt i kolonial Tlf. 2167 Farmannsgt. 1-3	C. HANSSENS TRYKKERI OG BOKBINDERI Tlf. 3056 Fredrikstad
HELENE ANDRESEN KJØTT- OG PØLSEVARER Glemmengt. 3, 4, 5. Tlf. 2131	FREDRIKSTAD MEIERI
 MANUFAKTUR - EN GROS - EN DETALJ FREDRIKSTAD	
S. Larsen & Co. Møbelforretning Nygårdsgaten - Fredrikstad Telefon 2265	
CHR. HANNESTAD Handelsgartnerier - Fredrikstad Vi leverer til blomsterforretninger landet over Spør etter Hannestads blomster hos Deres leverandør neste gang	

Gandhi-disippelen Vinoba Bhave, som forsøker å få gjennomført en tildeling av jord fra de rike til de fattige, særlig til de nødlidende risbønder i India.

Abbé Pierre har uttalt at den sosiale nød i India er ti ganger verre enn i de industrialiserte land i Europa. (KNA.)

HELLAS

Forbud mot katolsk kirkebygg i Aten.

På grunn av en protestnote fra den gresk-ortodokse erkebiskop i Aten, er byggingen av en kirke bestemt for katolikker som benytter den bysantiske ritus, blitt stoppet. De greske myndigheter hadde godkjent det nye kirkebygg som skulle erstatte et kapell som nå er blitt altfor litet.

Det katolske tidsskrift «Katoliki» har på sin side protestert mot avbrytelsen, og forlangt at den greske regjering verner om alle troendes rettigheter i overensstemmelse med grunnsetningene i landets forfatning om likhet og rett for alle troende. (KNA.)

INDIA

Første katolske filmproduksjon.

Et katolsk indisk filmselskap kalt «Stella», er nettopp ferdig med sin første film. Erkebiskop Louis Mathias, SDB, av Madras-Mylapore, er dets beskytter.

Filmen heter «Pushpa», og handler om en katolsk familie.

ITALIA

Ny russisk biskop.

I det russiske kapell i Roma er pater Kathoff, M.I.C., vigslet til titularbiskop av Nauplia. Vigslingen ble foretatt av erkebiskop Evrinoff, og den nye biskop blir hans hjelpebiskop.

Mgr. Katkoff er født i Irtutsk i Siberia i 1916. Etter revolusjonen i 1917 flyktet hans foreldre til Mandsjuria, og der gikk han på skole hos maristpatrene. I 1937 gikk han inn i deres kongregasjon. I 1938 kom han til Roma, hvor han mottok presteavgisen i 1944, og siden arbeidet blant flykninger rundt om i leirer i Italia. Siden har han arbeidet i London og de siste seks år i Australia, hvor det er over ti tusen russiske katolikker som følger den bysantiske ritus.

hem er det opprettet et hospits av Det tyske caritasforbund og Den sveitsiske Caritassentral, og med den tyske penge-gave kunne hospiset ta imot 383 sultende og nødstedte barn fra leirene. Mange av barna ble dermed reddet så å si i siste øyeblikk.

Overenskomst mellom Vatikanet og Bayern.

Et dokument fra Pave Johannes XXIII angående en sluttet forvaltningsoverenskomst mellom Vatikanet og Bayern er mottatt i det bayerske statskanselli. I overenskomsten er fastlagt det antall forelesningstimer i pliktfag som studenter ved pedagogiske høyskoler i Bayern må følge når de vil undervise ved katolske eller evangeliske bekjennelsesskoler. (KNA.)

TYSKLAND

Hjelp til araberbarn.

I løpet av 1958 har tyske katolikker gitt 62 700 DM. (ca. 107 220 kroner) til trengende barn fra arabiske flyktingeleirer i nærheten av Bethlehem. I Bethle-

BERGEN

K. & J. SOLHEIM
Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pølsefabrikk
Solheimsgt. 11
Tlf. 99 016 Bergen

HOPSDAL & DAHL A/S
Aut. Installatør, Radio-
og Utstyrsforretning
TORNØEGÅRDEN - BERGEN

L. W. TORNØE A/S

Papirhandel

Bergen

SKAL DE BYGGE,
da henvend Dem

til oss om glassarbeidet.

DIDR. ANDERSEN & SØN A/S

Telgr.: Glas Bergen Tel. 15 090

Johan H.
BENTZON
A/S
En gros - Telefon 10106

BERGEN

T. Beyer
BOK-OG PAPIRHANDLEL AKSJESELSKAP

Strandgt. 4 - Telefon 15020 - Bergen

SVERRE W. MONSEN

Manufakturvarer - Sengeutstyr

Eches Tårnhandel

NYGÅRDSGT. 4

All slags
skadeforsikring

1/5 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

BERGEN

Bryggen 5 - Leppen - Telefon 11 482

Sølv for
alle
anledninger

Theodor Olsens Efff.
JUVELER SMÅSTRANDGT. 4
BERGEN

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

Kontingenten kr. 18.-

bes vennligst betalt i begynnelsen av året

OSLO

<p>T. S. JACOBSEN BEGRAVELSESBYRA Ullevålsv. 1 - Oslo Tlf. 33 23 34 - 33 22 46 Privat 41 64 78 - 69 43 72</p>	<p>OBS! Ved adresseforandringer, vennligst oppgi også den tidligere adresse!</p>	<p><i>All slags forsikring</i></p> <p>ANTH. B NILSEN & CO'S ASSURANCEBUREAU A/S Rådhusgaten 27, Oslo. Telefon 41 01 10.</p>
<p>NORENBERG & CO. A.S MARGARINFABRIKK OSLO Leverandør av den bekjente «NOCO» margarin</p>	<p><i>Kjøp oss våre annonsører i 1959!</i></p>	
<p>N. JOHANSEN <i>Bakeri & Konditori</i> Valkyriegt. 1 - Oslo</p>	<p>SØREN HANSSEN Kolonialforretning Langes gate 6 - Oslo Telefon 33 77 34</p>	
<p>WISBECH Majorstua - Oslo MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE FABRIKKER</p>	<p>Johan Olsen & Sønner Murmester-, Ingeniør- & Entreprenørforretning Etabl. 1896 KONGENSGT. 17 VII - SENTRALBORD 429990</p>	
<p>HALDEN</p>		
<p>ERLING MOE <i>God fisk</i> HALDEN</p>	<p>E. Sem A/s Bøker — Papir — Trykksaker</p>	<p>A/S HALDEN BRYGGERI</p>
<p>Gunnar Setterquist Elektrisk forretning. Aut. installatør og radioforhandler Tlf. 1981 og 1733 — Storgt. 1</p>	<p>HALDEN MØBELFORRETNING Alt i møbler Tlf. 2534</p>	<p>SIGURD GRØNNERN Manufaktur og utstyr Tlf. 2746</p>